

Çalışma Bakanı Ecevit, bakanlığının sosyal politikasını işverenlere etraflıca açıkladı

Rotary Kulübünde Demokrasinin iş hayatına girmesini de savunan Ecevit, grev ve toplu sözleşmeye güveniyor

Çalışma Bakanı Bülent Ecevit'in 24. Temmuz 1962 günü İstanbul'da Rotary Kulüp'te yaptığı konuşma:

Türkiye demokrasi yolunda artık geri dönülemez bir noktaya varmıştır. Türkiye'de demokrasinin yürüyüp yürüyeceği belki hâlâ tartışılabilir. Ama Türkiye'de demokratik rejimden başka bir rejimin yürüyeceği, türlü vesilelerle, açıkça ortaya çıkmış, kesinleşmiş, tartışılmaz hâle gelmiştir.

Demokrasi yalnız «siyasi olursa» yaşamaz

Buna rağmen, Türkiye'de demokrasiyi yürütmek bakımından güçlüklerle karşılaşıldığı hattâ iki yıl önce demokrasiyi yerleştirme çabalarının çıkmaza saplandığı, bir gerçektir. Bunun sebebinin, Ulusumuzun yetersizliğinde, demokrasi alanındaki tecrübesizliğinde aramak doğru değildir. Bunun asıl sebebi, Türkiye'de demokrasinin, siyaset alanına inhisar etmiş olmasıdır. Demokrasi, sadece seçme ve seçilme hürriyeti ve Devlet idaresi için seçimleri denetleme hürriyeti şeklinde anlaşılır ve uygulanırsa, ister istemez, sadece siyaset alanında ve sadece politikacılar arasında oynanan, topluma yarsız, hattâ zamanla zararlı, bir oyun haline gelebilir. Memleketin hızla çözüm bekleyen meselelerinden gitgide uzak düşen soyut bir faaliyet şeklini alabilir. Nitekim Türkiye'de böyle olmuştur. Bu yüzden, siyasal faaliyet, yakın zamana kadar, Türk Toplumunda, kısır çekişmelerden öteye gidememiştir.

Gerçek demokrasi, toplum hayatının mümkün olduğu kadar çok kesimine uygulanan, o arada bilhassa çalışma hayatına da uygulanan demokrasidir. Ancak bu duruma geldiği vakit, demokrasi kökleşmiş ve yıkılmıyacak kadar güçlenmiş olur. O zaman siyaset alanında demokrasi kolay kolay aksıyamıyacağı, çıkmaza saplanıyacağı gibi, aksasa, çıkmaza saplansa bile toplumun başka kesimlerinde demokrasi bir süre için olsun yaşamağa devam edebilir. Ve siyaset alanında da demokrasiyi düşüğü çıkmazdan tehlikeli müdahalelere ihtiyacı kalmaksızın, kurtarabilir.

Onun için, demokrasiyi bir an önce çalışma hayatına da uygulamak, yalnız çalışma hayatı-

na demokratik bir düzen vermek bakımından değil, Türk Demokrasisini sürekli bir güvenliğe kavuşturmak bakımından da gereklidir.

Çalışma hayatına demokrasi «toplu sözleşme» yoluyla uygulanır.

Demokrasiyi çalışma hayatına uygulamak yolu da toplu sözleşme düzenine geçmektir. Esas olan toplu sözleşme hakkıdır. Grev ve lokavt hakları, ancak bunun müeyyeleridir. İşçi ile işvereni, ortaklaşa meselelerinin çözümünde geniş ölçüde başbaşa bırakacak, Devlet vasiliğini ortadan kaldırıp Devleti sadece bir hakem rolüne geçirecek bu düzen işçilerin ve işverenlerin demokratik bir anlayış içinde birbirlerine saygı ve sevgi gösterdikleri; aralarındaki menfaat ve çatışmalarına, genel memleket menfaati açısından bakarak, karşılıklı menfaatlerini başşu yoldan uzlaştırabildikleri ölçüde, toplu sözleşme düzeni, başarıya ulaşmış, işçilerle işverenlerin olduğu kadar, Ulusun da yararına işlenmiş olacaktır.

Yeni Anayasamızın da gerekli kıldığı «Toplu sözleşme, grev ve lokavt Kanunu» tasarısı, son şeklini almış ve Mayıs başlarında Bakanlar Kurulu gündemine girmiştir. O sıralardaki siyasal buhran ve bunun sonucu olarak Hükümetin çekilmesi, tasarının Büyük Millet Meclisine sunulmasını geciktirmiştir. Şimdi, yeni Hükümetin Meclise sunacağı ilk Kanunlardan biri olacaktır.

Çalışma hayatımıza demokrasiyi getirecek bu kanunun hazırlanışında da demokratik bir yol tutulmuş, işçilerle işverenlerin, önce, Ocak ayında toplanan Çalışma Meclisinde, sonra, ön tasarısı kendilerine gönderilmek suretiyle, görüşleri alınmıştır.

Yeni İş ve Sosyal Sigortalar Kanunları

Günün işlerini karşılayamaz duruma gelmiş olan, hele toplu sözleşme düzenine geçince büsbütün yetersiz kalacak olan İş Kanununun ve Sosyal Sigortalar Kanunlarının yeniden hazırlanışında da aynı demokratik yol tutulmuştur. Bakanlığımızca hazırlıkları tamamlanmış olan Yeni İş Kanunu tasarısı ile tek bir metin ha-

line getirilen Sosyal Sigortalar Kanunu Tasarısı, kesin şeklini alıp Bakanlar Kuruluna sunulmadan önce, 31 Temmuz günü Ankara'da başlayacak bir toplantıda işçi ve işveren temsilcileri ile görüşülecektir.

Toplu Sözleşme ve Sosyal Adalet

Toplu sözleşme, grev ve lokavt hakkı, demokrasiyi çalışma hayatına uygulamak ve demokratik rejimi daha sağlam temellere kavuşturmak için gerekli olduğu kadar, sosyal adaleti gerçekleştirmenin de en güvenilir yoludur. Bu yoldan gerçekleşecek sosyal adalet, işçilerle işverenlerin karşılıklı ve gönüllü rızalarına dayanarak gelişmiş olacaktır.

Toplu sözleşme düzeni özel teşebbüs için de teminattir

Toplu sözleşme, grev ve lokavt düzeni, demokrasinin, sosyal adaletin ve işçi haklarının sağlam bir teminatı olduğu kadar özel teşebbüs hürriyetinin de teminatıdır.

Özel teşebbüs hürriyetinin de teminatı olduğuna en belirli delil, özel teşebbüse yer ver-

yen rejimlerde bu düzene de yer verilmeyişidir. Bu düzen, toplu sözleşme, grev ve lokavt düzeni, ancak özel teşebbüse yer verilen rejimlerde yaşayabilir.

Onun için, Türkiye'de toplu sözleşme, grev ve lokavt düzeninin yerleşmesinden en büyük kaygıya kapılanlar komünistlerdir. Bir ülkede bir defa bu düzene geçildikten sonra, artık o ülke ile komünizm arasında bir köprü kurulamayacağı çok iyi bilmektedirler.

O yüzden ki, propaganda yayınlarında, kendi ülkelerinde sözünü bile ettirmedikleri bu düzenin, Türkiye için güya savuncululuğunu yaparken, halkımızı, bilhassa teşebbüs erbabını bu düzenden ürktürücü bir dil kullanmaya bilhassa itina göstermektedirler.

Hükümetin kalkınma ve sosyal adalet anlayışı

Hükümetimiz, son radyo konuşmasında Başbakanın da öz-

Ereğlide yapılan büyük işçi Mitingi

Yapı-İş Federasyonu tarafından tertip edilen işçi mitingi Ereğli'de olgun bir hava içinde yapılmıştır. Binlerce işçinin katıldığı mitingde konuşan sendika başkanları, hükümetin işçi davaları ile ilgilenmediğini, eski hürriyetin değişmediğini bildirmişlerdir. Mitingde herhangi bir hâdis veya karışıklık olmamıştır.

Ereğli Demir-Çelik tesisleri inşaatını üzerine alan Amerikan şirketinin işçilere reva görüldüğü haksız muameleyi protesto etmek ve bu vesile ile Türk işçisinin dert ve dileklerini dile getirmek maksadıyla tertip edilen miting saat 11 de başlamıştır. Yapı-İş Federasyonu Türkiye'de faaliyette bulunan 210 işçi sendikası ve birliğini davet etmiş sendika temsilcileriyle birleşmiştir.

Saat 11 e yaklaşırken, işçiler yavaş yavaş Ereğli'nin en büyük meydanında toplanmaya başlamışlardır. Bu sırada, Ereğli tesislerini inşa eden Amerikan Morrison Şirketinin Müdürü Mr. Fisher'in şirket darcileri tarafından görevinden alınacağı haberi yayılmıştır. İşçi haklarına saygı göstermediği için, işçilerin protestolarına maruz kalan Mr. Fisher'in geri alınacağı haberi mitinge iştirak edenler arasında memnuniyet uyandırmıştır.

Sendika liderleri işçilere hitap etmeğe hazırlandıkları zaman, miting meydanının binlerce işçi tarafından doldurulduğu görülmüştür. Ellerindeki dövizler ve bayraklarla mitinge katılan işçiler sendika başkanlarını sükkün içinde dinlemişlerdir.

Polisler ve jandarmalar miting meydanına yakın sokak ve caddelerde emniyet tertibatı almışlar, fakat herhangi bir müdahale bulunmamışlardır.

Yapı-İş Federasyonu, Mitinge onbeş bin kadar işçinin katılacağını tahmin ederken imkansızlıklar yüzünden bu kadar

işçinin gelemediği görülmüştür. Miting devam ederken bazı işçilerin kendilerine izin verildiği halde Ereğli Demir-Çelik tesisleri inşaatında çalışarak mitinge iştirak etmemeleri sendika başkanları arasında üzüntü uyandırmıştır.

Binlerce işçinin şiddetli alkışları arasında ilk konuşmayı Yapı-İş Federasyonu Başkanı Tahir Öztürk yapmıştır. Öztürk konuşmasında özette şunları söylemiştir:

«Omuzlarımızı yüklenen ıstırap kervanının ayağına çelme takan kişilerle açtığımız savaşa devam ediyoruz. Ulusumuza ve onun işçisine aşağılık, uşaklık ve başkasının eğleneceği kişiler gözü ile bakanlarla olan savaşımızı yok edici şekilde devam ettiriyoruz.

Bütün Türk ulusuna şunu ilân ediyorum ki, İkinci Cumhuriyet Anayasasının koyduğu esas kaideler ve sosyal hukuk devleti nizamına ve onun içinde mündemik haklara karşı olanlarla asil ulusumuzun ilik ve kemliğini soranlar ve bu hareketlerine devam etmekte olanlarla katı ve son mücadeleli yapacağız. Uslanmazlarsa kendilerini bu aziz ve mukaddes vatan toprakları üzerinde yaşatmayacağız.

İşçiyi bir it yerine koyup onu uşak gibi iki gün çalıştırıp üçüncü gün kapı dışarı edenler ve buna âlet olanlar şunu iyi bilmelidirler ki, bu yoldaki kötü hareketler için yarından tezi yok kurcu ve ezici savaşa başlayınız.»

Yapı İş Federasyonu Başkanı, işçinin mevcut şartlar içinde bir nefis mücadelesi yapmakta olduğunu söylemiş, Türk işçisinin sermaye düşmanı olmadığını bildirmiş, açılan mücadelenin ıstısmarcılara karşı olduğunu ifade etmiştir.

Bundan sonra konuşan Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Halil Tunç işçilere hitaben, «Sana ya-

lı bir dile belirttiği gibi, plânlı iktisadi kalkınma faaliyetini sosyal adalet zeminini üzerinde yürütmeğe kararlıdır.

Başbakan İsmet İnönü, konuşmasında bunu şöyle belirtmiştir:

«Evvvelâ kalkınalım, memleket zengin olsun, sonra sosyal adalet tedbirlerini düşünürüz: Bunu kabul etmiyoruz. Evvelâ sosyal adaleti kısa zamanda

tatbik edip bitirelim, sonra kalkınmamızı düşünürüz. Bunu da kabul etmiyoruz. On beş sene içinde kalkınacağız. Bir taraftan memleketin zenginliği artarken aynı zamanda sosyal adalet için esaslı adımlar atmış olacağız.»

Başbakanın belirttiği bu görüş, kalkınma plânımızın da dayandığı temel ilkelere dayanmaktadır.

paşabahçe sigorta Hastanesi Açıldı

Açış töreninde işçilere söz verilmedi, mühendisin ölümü bile hatırlanmadı

Uzun yıllardanberi Paşabahçelilerin ısrarla istedikleri İşçi Hastanesi nihayet inşa edilmiş, malzemesi ve tıbbi gereçleri sağlanmış, hastahane işletmeye açılmıştır. Bu münasebetle 20 Nisan 1962 günü Paşabahçe Sigorta Hastanesinde parlak bir açılış töreni düzenlenmiştir.

Törende Çalışma Bakanı Bülent Ecevit, İşçi Sigortaları Kurumu Genel Müdürü Şükrü Soykan, Müdürler Kurulu üyeleri ve kalabalık bir işçi topluluğu hazır bulunmuştur.

İlgililer çeşitli konuşmalar yapmışlardır. Ancak hazırlanan konuşma düzeninde hiç bir işçi temsilcisine, hattâ Türk-İş Birinci Bölge Temsilciliğine söz hakkı tanınmamış olması, adında «İşçi» bulunan kurulun işçiyi verdiği önemin azlığını güzel belirtmiştir. Bu arada Hastahänenin inşasında büyük emeği bulunan mühendisin vafate başında şehit olması bile hatırlanmamış, Kurum töreni bir olup bittiye getirmiştir.

Bundan böyle işçilerle ilgili her törende sendika temsilcilerine söz verilmesinin unutulmayacağını umarız.

Şehid mühendise Tanrıdan rahmet, kederli ailesine başsağlığı dileriz.

DİKKAT DİKKAT

A — Çayirova ve Avrupa pencere camlarının muhtelif evsaf ve eb'atta arnavu ve masa camlarıyla her çeşit ayna.

B — Kısmi Nalburiye ve fantazi Tablo - Resim çerçevelerini en uygun fiatla ancak

(BİLLÜR CAM TİCARETHANESİNDE)
Bulabilirsiniz.

Dükkanımıza uğramanız menfaatiniz icabıdır.

(F İ A T L A R)			
Cinsi	Evsafı	Eb'adı	Fiati
Cam	2 mm.	m ²	20.00
Cam	3 »	»	34.00
Arnavu	4 »	»	34—36.00

DURSUN SOYLU

BİLLÜR Cam Ticarethanesi ve Nalburiye

Fevzi Paşa Cad. No. 29/A

BEYKOZ

şama hakkı tanınmayan ve senin hayat ocağın olan sendikalarını parçalamak ve yıkmak istiyen ıstısmarcıları ikaz etmek ve uyarmak için bir araya geldik» demiştir.

Halil Tunç da, Türk işçisinin sermaye düşmanı olmadığını ifade ederek, «Meşru yollardan kazanan, işçinin emeğinin hakkını vatan çıkarımı herşeyden önde tutan özel sektör ve işverenleri bütün mevcudiyetimizle destekleyeceğiz» demiş, Türkiye'de sosyal adaletin gerçekleşmesi için mücadeleyi edileceğini bildirmiştir.

Petrol-İş Sendikası Başkanı Ziya Hepbir, Türk işçisinin ıstısmarcıların tenkid etmiş, ıstısmarcılara karşı yapılacak mücadelenin mutlaka kazanılacağını söylemiştir. Miting saat 14.00 de olgun bir şekilde sona ermiştir.

TÜRKİYE YAPI-İŞ FEDERASYONUNUN TERTİPLEDİĞİ MITING

31/7/1962 tarihinde Türkiye Yapı-İş Federasyonunun teşkilatımıza göndermiş olduğu yazıyla Karadeniz Ereğlisinde 12/Ağustos/962 Pazar günü tertiplemiş oldukları Mitingi haber almış bulunuyoruz. Davalarımızın samimi sahipleri olan bizler Miting yerinde mümkün olduğu kadar kendi teşkilatımız ve bütün Türk İşçisinin sesini duyurmaya azim ve kararlıyız. Türkiye Yapı-İş Konfederasyonuna her hususta yardımcı olacağımızı bildirir, yeni hamlelerinde başarılar dileriz.

Dizgi ve Baskı:
CEYLAN MATBAASI
İstanbul

ARADA BİR

On Beş Yıllık Emektar

1947 yılında senin doğduğunu gayet iyi bilirim, seni yaşatmak için o günlerin ağır şartları ve havası içinde seni bağrıma basan bizler ve büyüklelerimiz en yüksek mercilerde söz sahibi, emsallerinin arasında en ileri hamleler yapan varlık olduğuna şahit olduk.

Bir ara hastalandın, teşhisine (poletik rahatsızlık) dediler. Poletika mikropları bünyene girmiş bunlar seni bir hayli hırpalamıştı ama bu sefer zayıflığından istifade hemşehriliğin hastalığı gelip çığırına oturdu. İşte bu hastalık senin büsbütün kanını emdi, kanın canın çekilmiş, kendi yağınla kavrulacak haldeyken Paşabahçeye, ilk doğduğun malikâneye çekilmiş orada kendini toparlamak isterken bile seni rahat bırakmadılar. Kanın çoktur diyerek ensene süllük yaptırıldılar. Bu uzun sürmedi. Emecek kan bulamayan süllükler teker teker düştüler. Şimdi seni emip de doymayanlar dışından emektar, içlerinden ölüme mahkûm diyorlar. Hayır... sen yaşayacaksın, sen onların söylediği gibi son nefesinde değilsin. Samimi olanlar senin bağrımdan kopup gitmez. Sana onbeşinci yılında minnet ve şükran...

FIRUZ TAYMAZ

31 Temmuz toplunun bir olarak ancak yanan ileri sendikası güçlüklere İş Konfederasyonlarıdır.

Sendikacılığın adımlarından yük teşebbüslerdir. İdrak etmiş bulduğumuz Anayasa da Atatürk ilkeleri demokratik ahlakı çok ağır vazife İş yöneticilerinin larına inaniyorlar. Geçen on yıl çok merhaleler yük başarı Türkiye tan satında varlığını da bir duyurmuş ve isidir.

Hür Dünya yönünü Türk ve aramızdan ve arkadaşlarımız davet etmiş, di Teşkilatları bar vererek Türk misafir etmiş ve cılık eğitimi yamıştır.

Evet arkadaşlarımız doğrudur hakikattir. Bu cehesinde bir ve güvenmek yiz. Bu bütün müddette sesin kimse inkâr ed sa her kerame nerler bunun emeğin başta sahibine hakkını öğrenecek bile kütle on hakımı alması ha nice on yıl mennisizle Türkiye başarılar

ŞİGORTA Hİ SEBEP OLDU (Baş tara kendisinin «ca zur yoktur» ka mesi lüzum gel diye rapor ver çalışmaya de hasta tekrar viz retile fabrika dullah'a miraç Hariciyeye hav cıye de kendi olduğunu bildir havale ediyor. tor izinli bulun men Hastaneyeye lanmıyor ve ar gün zarfında h davi ve ihtim dan dört gün so de Nişantaşı Hastanesine hav gün sonra komu ta Nişantaşı ha gün Dr. Kemal visi Şefi Sayın tan diğer hekim da yanlarına ç taya nasıl işbaşı ret ve teessürle ler.

Hastanın hâli nan filmler ile ihtisasa lüzum olduğı apaçık bu hastaya «Çal veren bu kimsel Bu şahısların mukadderah ile de ve bilhassa hasta işçinin te edecek İşçi Sig nelerinde vazifel na imkân verili Allah korusun, h zin neticesi böyl kim temin edebi disenin yakın şa bilhassa duruma olanlar Sayın Dr Necati Öztan du tme müdriktirler

Türk - iş 10 Yaşında

31 Temmuz 1952 yılında işçi toplumunun bir ses ve bir nefes olarak ancak yaşayacağına inanan İleri sendikacılarımız çeşitli güçlükleri yenmiş ve Türk İş Konfederasyonunu kurmuşlardır.

Sendikacılığımız tarihinin İleri adlarından biri olan bu büyük teşebbüsün gün on yaşını idrak etmiş bulunmaktadır. Bu günkü Anayasamızın ışığı altında Atatürk ilkelerine sadık ve demokratik anlayış içerisinde çok ağır vazifeler düşen Türk İş yöneticilerinin başarılı olduklarına inanıyoruz.

Geçen on yıllık devrede birçok merhaleler aşılmış en büyük başarı Türk İşçisinin Vatan sathında bir varlık ve bu varlığın da bir bütün olduğunu duyurmuş ve ispat etmiş olmasındır.

Hür Dünya İşçi Teşkilatları yönünü Türk İşçisine çevirmiş ve aramızdan kıymetli sendikacı arkadaşlarımızı Almanya'ya davet etmiş, diğer Hür Dünya Teşkilatları bazı kontenjanlar vererek Türk Sendikacılarını misafir etmiş ve orada Sendikacılık eğitimi yapmalarını sağlamıştır.

Evet arkadaşlar, kuvvetin birlikten doğduğu kaçınılmaz bir hakikattir. Bu hakikatler muvacehesinde birbirimize inanamak ve güvenmek mecburiyetindedir. Bu bütünlük devam ettiği müddetçe sesimiz ve varlığımız kimsenin inkâr edemeyeceği, bilhassa her keremete sermayede görenler bunun böyle olmadığını, emeğin başta geldiğini ve emek sahibine hakkı olanları vermesini öğrenecek, bundan kaçınma bile kitle onlardan bu bürz hakkını almasını bilecektir. Daha nice on yıllar geçirmesi temennisiyle Türk İş Yöneticilerine başarılar dileriz.

FİRUZ TAYMAZ

SİGORTA HEKİMLERİNİN SEBEP OLDUĞU ÖLÜM

(Baş tarafı 1. ci sayfa)

kendisinin «çalışmasında mahzur yoktur» kaydıyla iş başı etmesi lâzım geldiğini ve Çalışır diye rapor veriyorlar. Halil'e çalışmaya dermanı olmayan hasta tekrar viziteye çıkmak suretile fabrika doktoru Bay Abdullah'a müraacaat ediyor. O da Hariciyeye havale ediyor. Hariciye de kendi branşı haricinde olduğunu bildiren Asabiye'ye havale ediyor. Asabiye'ye Doktor izinli bulunduğundan hemen Hastaneye müraacaatı sağlanmıyor ve aradan geçen dört gün zarfında hasta hiç bir tedavi ve ihtimama tâbi tutulmadan dört gün sonra güç bir halde Nişantaşı İşçi Sigortaları Hastanesine havale ediliyor. İki gün sonra komaya girerek üç gün sonra da vefat ediyor. Hasta Nişantaşı hastanesine gittiği gün Dr. Kemal ve Asabiye Servisi Şefi Sayın Dr. Necati Öztan diğer hekim arkadaşlarını da yanlarına çağırarak bu hastaya nasıl işbaşı verildiğini hayret ve teessürle müşahade ettirir.

Hastanın hâli ve elinde bulunan filmler ile hiç bir ilim ve ihtisasa lüzum kalmadan hasta olduğu apaçık müşahade edilen bu hastaya «Çalışır» diye rapor veren bu kimselere ne demeli? Bu şahısların insan sağlığı ve mukadderatı ile alakalı yerlerde ve bilhassa her gün yüzlerce hasta işçinin tedavisini temin edecek İşçi Sigortaları Hastanelerinde vazifelerinin devamına imkân verildiği müddetçe Allah korusun, herhangi birimizin neticesi böyle olmayacağı kim temin edebilir? Bu acı hâdisenin yakın şahidi olanlar ve bilhassa duruma ilmen muttali olanlar Sayın Dr. Kemal ve Dr. Necati Öztan durumun vahametini müdrüklerler.

Yeni iş Kanunu Tadil Tasarısındaki Yenilik Daha geniş işçiyi kapsayan tasarıda kıdem hakkı yeni bir esasa bağlanıyor

Ankara, — Bütün iş hayatını yerine getirerek de olsa, toplu halde veya toplu sayılabilecek şekilde kısa aralıklarla işçilerini işten çıkarmak isterlerse, bir ay evvel bunu gerektiren sebepleri Çalışma Bakanlığına bildirmeye mecbur olacaklardır. Bu sebeplerin giderilmesi halinde de daha evvelce işten çıkarılanların tekrar alınmaları şart koşulmuştur.

İşçi ücretlerinden ayda 240 liraya kadar olanı haczedilmeyecektir. İşveren her ödemede işçiye ücret hesabını gösterir imzalı bir belge verecektir. İşçi ücretlerinden ceza olarak yapılacak kesintiler, bir ayda üç günlükten fazla olmayacak ve kesilen bu paralar Çalışma Bakanlığı hesabına Bankalardan birinde toplanacaktır. Ceza paraları, Bakanlıkça işçiler yararına kullanılacaktır.

16 yaşını geçmemiş çocukların ne şekilde olursa olsun 8 saatte fazla çalıştırılmaları yasak edilmiştir. İlk okula giden çocukların çalışma saatlerinin okul saatlerine engel olmayacak şekilde tanzimi de mecburi tutulmuştur.

Sanayiye ait işyerlerinde 18 yaşını doldurmuş erkek çocuklarla her yaşta kız ve kadınların gece çalıştırılmaları da önlenmiştir. Çalışma Bakanlığının lüzum gördüğü işyerlerinde iş güvenliği için birer «İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulu» teşkil edilecektir.

İş ve İşçi Bulma Kurumunun aracılığı ile işe girecek işçiler için çalışacakları yere gitmelerinde, devlet taşıma araçlarında yüzde elli tenzilat tatbik edilecektir.

İşyerini on gün zarfında bildirmeyen işveren, tasarıya göre beş bin liradan az olmamak üzere para cezasıyla cezalandırılacak, bu suçun tekrarı halinde bunun iki misli para ve beş gün hapis cezası tatbik olunacaktır.

Diger mecburiyetlere riayet etmeyenlere de 500 liradan az olmamak üzere para cezası verilecektir. Bunun tekrarı iki misli para ve beş gün hapis cezasının tatbikini gerektirecektir.

BİR FABRİKADAN BEŞ ŞİKÂyet VAR

Topçulardaki Rapidus Gazocağı fabrikası işçilerinin bir çok şikâyetleri olduğu anlaşılmuştur. Maden-İş Sendikasının müfettişlerine akseden şikâyetler beş maddede toplanmaktadır. Verilen bilgiye göre: Rapidus Gazocağı fabrikasında viziteye çıkan işçilere istirahat verilmemişse fabrika işçilerin pazar gündeliğini ödememektedir. Yıkama ve soyunma yerleri ayrılmamıştır, işçiler elbiselerini koyacak yer bulamamaktadır. İş elbiseleri de verilmeyen fabrikadan kanuna aykırı hareket ettiği anlaşılmıştır. Asıl en önemlisi işyerinde asgari ücret uygulanmamaktadır. İşçilerin dört beş aydan beri düşük ücret almaları üzerine Maden İş, fabrika sahibini mahkemeye vermeyi kararlaştırmış ve hukuk bürosuna işçi müraacaatlarını aksettirmeye başlamıştır. Beşinci eksi ve şikâyet de şudur: İşyerinde 65 işçi çalıştığı halde yemekhanede 40 işçiyi yiyebileceği yemek masası bulunmaktadır. Bu yüzden işçiler geç yemek yemede ve dinlenememektedir. Maden-İş durumu Bölge Çalışma Müdürlüğüne bildirmiştir.

SENDİKA BAŞKANI ALI AKIN

(Baş tarafı 1. ci sayfa) ve imzaları bulunan sözümler yabana hevet herhangi bir müayeneye dahi lüzum hissetmeden Verilen takririn metnidir: Yönetim Kurulu Başkanlığına: 22/7/1962

1 — 961 senesinde Asım Uzdan alınan giyim eşyasından o gün Sendikamız Başkan Vekilliğini ve kongreyi müteakip Muhasipliğini yapan Ali Akın üye sıfatıyla almış olduğu giyim eşyasının bedelini sendikaya ödemiştir. Ödemisse ödeme fişlerinin İdare Heyetine gösterilmesi,

2 — Sendikamızın Profesyonel Kadrosunda uzun zamandan beri çalışan Ali Akın üyelerimiz gibi Sendikaya aidatını ödüyormu? Ödemisse aidaat makbuzlarının ve giriş fişlerinin İdare Heyetine gösterilmesi,

3 — 8/Nisan/1962 tarihinden bu yana nizamnameye göre her ayın ilk haftasında sendikamızın gelir gider bilançosunun getirilmesi lâzım iken bu güne kadar getirilmemiştir. Haftaya yapılacak toplantıya muhasip tarafından bilançonun bundan böyle her ay muntazam getirilmesini rica ederim.

İdare Heyeti Azası Ali Çap

İSPİRTO Fb.da Atatürk'ün Büstü Törenle Açıldı

Tekel Genel Müdürlüğüne bağlı Paşabahçe İspirto Fabrikası bahçesine Büyük Atatürk'ün büstünün konmasına karar verilmiş ve karar işçiler çevresinde büyük memnurluk uyandırmıştır. Paşabahçe Şişe, Cam Fabrikasının sahil bahçesinde çok daha önce konan Atatürk büstü işçileri nasıl sevindirmiş ve aziz Atalarının büstüne çelenk koymak suretiyle büyük kurtarıcı Atatürk'e olan bağlılıklarını zaman zaman maddi delillerle göstermek imkânına da bulmuşlarsa Tekele bağlı ispirto fabrikasında çalışan işçi kardeşlerimiz de fabrikalarında Atatürk'ün büstünün bulunmasından o kadar memnurluk duymuşlardır.

1 Ağustos günü yapılan tören

de İstiklal Marşı söylenmiş, Atatürk'ün hatırası önünde saygı ile durulduktan sonra fabrika müdürü, onu takiben işçi başmüessesili ve bir bayan işçi söz alarak Atatürk'ün Türk ulusuna yaptığı büyük hizmetleri belirtmiş, hatıralarını dile getirmiş, ulusumuzun duyduğu minnet ve bağlılığı örneklerle anlatmıştır.

Tekel Genel Müdürü büste sarılan şanlı Türk bayrağını kaldırarak Atanın büstü açılmış, hazırlanan ve gönderilen çelenkler konarak törene son verilmiştir.

İşçiler, herkesten çok Atatürk'e ve onun ilkelerine bağlıdır. Bu işçilerin uygarlık yolunda ilerlemelerinin temel şartıdır.

TEŞEKKÜR

Türkiye Şişe ve Cam Fabrikası Paşabahçe işçilerinden Atelye Servisinde tornacı olarak çalışan Yaşar Türkekulun uzun zamandan beri müptelâ olduğu böbrek hastalığından dolayı çekmiş olduğu ıstırap İşçi Sigortalarının Paşabahçe Hastahanesinin açılması dolayısıyla kıymetli Bevliye Mütahassısı Uroloğ Operatör Turhan İlkay tarafından teşhis edilmiş ve derhal ameliyatı cihetine gidilmiştir genç ve kıymetli doktorumuzun yüksek bilgilerini bir defa daha ortaya koymaya vesile olan bu büyük ve başarılı ameliyatından dolayı Cam-İş işçilerinin minnet ve şükran-

larını bildiririz, bu cümleden olarak başta Hastahane Baş Hekimi Hikmet Aydemir Baş Hekim Muavini Halim Dinç, İdare Amiri Necdet Özbay, Baş Hemşire Serap Tuncay, Ameliyathane Hamşiresi Faika Kambay, Servis Hemşiresi Pekin, Müstahdem Mustafa, Süleyman, Ziya Sağır ve diğer hizmetçi geçmiş olan bütün hastahane personelinin yeni faaliyete geçmiş olmalarına rağmen başarılı olmalarından dolayı teşekkürlerimizi bildirir, vazifelerinde devamlı başarılar dileriz.

T. Cam İş Sendikası İdare H.

PENCERE

KALKINMA NE DEMEK?

Çok büyük bir kusurumuz var: Okumuyoruz. Şüphesiz her şey okumakla halledilmez. Ama, bazı temel kavramlarda bile fikirlerimiz o kadar dağınık ve o kadar gülünç ki, hiç olmazsa yazmak durumunda bulunuyoruz biraz okusalar, bu ana noktalar da fikirler toparlanabilecektir.

Mesela en sık kullandığımız kelimelerden kalkınma hakkında ki düşüncelerimize bakalım. Sık sık lâfını ederiz:

— İkinci Dünya Savaşından sonra Almanya kalkınmış, İtalya kalkınmış, İngiltere de kalkınmış... Ama biz kalkınmamışız.

Hiç düşünmeden kabul ediverdiğimiz bir şeydir bu... Bu İddianın safatasına kapılan çok kimse bulunduktan Türkliyenin kalkınmasındaki mâna ve maksat da arada kaybolup gideriyor. İki - üç ticaret anlaşması, beş - on ithalat ve ihracat avantajı, dört - beş gecekondü fabrika, özel sektöre bol sulu teşvik primleri, kalkınmanın işaretleri gibi görünüyor. Gelsin arkasından bir yeni Yemilha uykusu...

Halbuki halk kalkınmanın ne olduğunu ve ne olmadığını bil-meli ve aygını ona göre denk almali. Ancak bu şekilde halkla beraber halk için kalkınma yoluna girilebilir... Ve demokratik dü-zende kalkınma hedefleri gerçekleştirilebilir.

Ne demek kalkınma?

Çeşitli tarifleri var. En kısa ve kesin olarak kabul edilmiş şöyle:

— Türkiyenin kalkınması demek «Türkiyenin muasır medeniyet seviyesine ulaşması» demek.

Ve hemen bir ikinci soru:

Peki, bu muasır medeniyet seviyesi, yerinde duran bir şey midir ki biz ona kolayca ulaşabileceğiz?

Bugün muasır medeniyet seviyesini temsil eden milletler armut toplamıyorlar ya! Onlar da vargüçleriyle medeniyet yarışında çalışıyorlar, birbirlerini geçmeğe uğraşıyorlar.

Şu halde biz onlara yetişmek için onlardan daha hızlı koşmak zorundayız. Eğer bunu göze alamazsak ömrü bllâh az gelişmiş ülke olmak sıfatından kurtulamıyacağız. Ama bu sıfatı mütevekkilâne benimsemek istiyorsak, o zaman:

— Aheste çek küsekleri mehtap uyanmasın...

★

Bu madalyanın bir yanını... gelelim öteki yanına:

Bazı ağızlarda bir sakız var:

— Bakınız... diyorlar, Almanya İkinci Dünya Savaşından sonra nasıl kalkındı? İngiltere nasıl kalkındı? Fransa nasıl kalkındı?

Kusura bakmasınlar ama, bunlar safça lâkurdıldır. Almanya, Fransa, İngiltere gibi memleketler İkinci Dünya Savaşından yüzlerce yıl önce bile yeryüzünün en İleri, en kalkınmış, en medenî ülkeleri idiler. Bunların yüzlerce yıl içinde geçirdikleri çeşitli savaşlar hiçbir zaman bu vasıflarını bozamazdır. Bilâkis... Bir savaş olur, bu ülkeler beş, altı, bilemediniz on yıl sonra eski hallerini aşırırlar. Bunlar asırlardan beri dünya politikasını ve dünya pazarlarını idare eden medenî ülkelerdir. Bizim gibi «az gelişmiş bir ülke» değildiler.

Bir misâl verelim:

Arjantin'de milli gelir bundan birkaç yıl önce 460 dolâr civarında idi. İngiltere'de ise milli gelirin Onsekizinci Yüzyılda bu rakama yakın olduğu tahmin ediliyor. Türkiyenin bugünkü milli gelirinin Arjantin'in yarısı kadar olduğu düşünülürse, durumun fecaati anlaşılır. Demek ki biz milli gelirimizi iki misline çıkarabilirsek İngilterenin Onsekizinci Yüzyıldaki seviyesine ulaşmış olacağız.

Bütün bunlar karşımızda ne çetin bir dâva bulunduğunu gösteriyor. Bu dâvayı daha ele alırken bir de yanlısı açılara saptık mı sonunu hesap edin. Türkiye için milli kalkınmanın ne demek olduğu halkoyuna iyice anlatılmalıdır. Bizim için kalkınma, İngiltereden, Fransadan bambaşka bir mâna ifade eder.

Ama biz bunu anlatacağımız yerde halka boyuna morfin takdim ediyoruz.

Bir hayal âlemi ki:

— Aheste çek kürekleri mehtap uyanmasın...

Halkın uyanıp, kalkınmaya katılmadığı memlekette kalkınma mı olur?...

İLHAN SELÇUK
(Cumhuriyet'ten)

48 Arkadaş

(Baş tarafı 1. ci sayfa)

bilgiyi vermiştir:

«Müesseseye kıdemliliği teşvik için 1959 dan bu yana her yıl 10, 20 ve 25 yıllık işçi ve memurlara ikramiye vermektedir. Bu yıl 10 yıllık hizmetlerini dolduran 27 arkadaşımızda, 20 yıllık kıdem kazanan 15 arkadaşımıza ve 25 yıl gibi çeyrek asırlık bir hizmeti bu müesseseye vakfeden 6 arkadaşımıza ikramiye verilmiştir. On yılı dolduranlara yarım maaş, 20 yılı dolduranlara bir maaş, 25 yılı dolduranlara iki maaş tutarında para ikramiyesi verdik. Ayrıca 25 yıllık olanlara bir de kıymetli vazo armağan ettik.»

Şimdiye kadar kaç kişiye kıdem teşvik ikramiyesi verildiği hakkında da sayın Bahri Ertiröz şu rakamları vermiştir:

«İkramiye sistemine 1959 da başlanmıştır. O yıl fabrikamızda 10 yılı dolduran 48 arkadaş vardı. 20 yılı dolduran da 61, 25 yıllık hizmeti olanlar da ancak iki kişiydi. Fakat ertesi yıl çalışmalarını bu müesseseye

vakfeden 25 yıllık işçi ve hizmetliler 21 i bulmuştu. Buna karşılık 20 yıllık olanlar da 18 e düşmüş, 10 yılı dolduranların 93 kişi olduğu görülmüştü. Bu rakam 1961 de şu seviyeleri muhafaza etti:

10 yıllık hizmetleri olanlar 22, yirmi yılı dolduranlar 24, çeyrek asırlık emeği geçenler de 11. Bu yıkların daha önce söylediğim. Bu rakamların incelenmesi de gösterir ki fabrikamız gerek ücret, gerek çalışma sistemindeki insanlık ve gerekse sosyal yardım ve anlayış ile çalışanlara umut verecek, güven verecek ve bu müesseseye bağlanmadan hâz verecek bir durumdadır. Bizler büyük bir ailenin fertleri gibiyiz. Her birimizin sadece işi ayırır. Hep birlikte ailemizi daha zengin, daha verimli ve daha şerefli yapmada yarışırız. Bundan hepimiz derece derece kazanırız. Arkadaşlarımızın hepsini bu anlayış içinde görmekten büyük memnurluk duymaktayım.»

TÜRK-İŞ'TEN HÂTİRALAR

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu ilk İcra Komitesinde Genel Sekreterlik görevini yapan ve hâlen Türk-İş Birinci Bölge Temsilcilerinden bulunan Şaban Yıldız, üyesi bulunduğumuz Konfederasyonun kuruluşunda büyük yararlıklar göstermiştir. Yandaki resimde Şaban Yıldız Atatürk'ün Anıt Kabrine çelenk koyduktan sonra defteri mahsusı imza ederken görülmektedir.

TARİHİ GÜN

Türk-İş'in ilk genel kurulu 6 Eylül 1952'de İzmirde yapılmıştı. O gün sanayiciler İzmir Fuarında işçilerin el emeği ve göz nuru ile meydana getirilen eserlerin övünü için iken Türk işçileri de Atatürk'ün anıtına muhteşem bir çelenk koymuşlardı. Yandaki resimde Atanın heykeli önünde İstiklâl Marşımızı söyleyen onbinlerin temsilcilerinden bir grup görülmektedir.

İLK İCRA HEYETİ

Konfederasyonun ilk İcra Heyeti Komitesi şöyle teşekkül etmişti: Başkan Ömer Akçakanat, Muhâsib Adil Boğakaptan, Genel Sekreter Şaban Yıldız.

İlk İcra Komitesi Ankaradaki sendikacılarla birlikte ve fikir işçilerinin de katılımı ile büyük bir topluluk halinde zafer anıtına çelenk koymuşlardı. İşte o mânâlı törene katılanlardan bir grup ve Türk-İş'in muhteşem çelenği yan görülmektedir.

TARİHİ MİTİNG...

Türk-İş Konfederasyonu kuruluşunun en verimli hareketlerinden birisini 31 Aralık 1961'de Sarayhanebasında miting düzenliyerek yaptı. Onbinlerce işçi hep bir vücutte kenetlenmiş vaziyette alanı doldurmuş ve Sosyal Adalet ilkesini haykırmıştı. O günkü vakur miting gören kem gözler artık kolay kolay aldatma ve oyalama cambazlıklarını yürütemeyeceklerini anlamışlardı. Bugün artık bir sendikacılar nesli yetişmiş ve İşçi Sendikaları Konfederasyonu çalışma hayatına kök salmıştır. Yandaki resimde mitingten bir sahne görülmektedir...

osman şenol bize bir tekzip gönderdi (Aynen Yayınlıyoruz)

Beykoz Cumhuriyet Savcılığında aldığımız tekzipdir.

Çayırova'da iki sendikaya üye olduğum iddia edilen 'darecinin Türkiye Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası Başkanının 1/7/1962 tarihli Camiş gazetesinde yayınlanan yazısına açık cevabı.

Çayırovada kurulmuş bir sendika var iken, aynı mahalde birde Şube ihdasına lüzum gördüğünü pek çabuk unutarak beni davayı parçalayıcı tabiriyle itham etmeye kalkışan Ali Akın bu gün hakkımda açmaya tevessül ettiği yayın kampanyasının yüzde yüz geri tepeceği muhakkak bir sapından dolma silah olduğunu bu hakikaten şayanı taktik zekâsıyla nasıl tahmin edemedi, buna şaşmamak elde değildir.

Burada hakkımdaki ithamlara teker teker cevap verirken mümkün olduğu kadar aynı sırayı takip etmeye çalışarak evvelâ iki sendikaya üye olma tâbirinden başlayalım.

1 - Ben 1950 yılından beri Türkiye Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikasının üyesi idim, üyesi idim diyorum çünkü 3 Haziran 1962 tarihli istifam ile bu üyelikim son bulmuştur. Bu gün 3/6/1962 tarihinde Gebzede kurduğum Cam Sanayii İşçileri Sendikası üyesi ve başkanı bulunmaktayım. Yani Ali Akın beyin iddia buydukları gibi iki sendikaya birden hiç bir zaman üye olmadım bu her an ispatı mümkün bir hakikattir.

Yazıda «Hem ana sendika hemde yeni kurulan sendikada aynı zamanda üyelikimi yürütmek isteyen Osman Şenol bu defa Çayırova Cam İşçileri Sendikasının kongresine katılmış ve ana sendikanın bu kongreden haberi olmaması için gerekli tedbir almıştır.» deniyor.

Evvela yukarıdada izah ettiğim gibi her iki sendikada üyelikimi aynı zamanda yürütmek tabiri hakikata tevafuk etmemektedir.

Badema Çayırova cam işçileri kongresi gazetelerdeki ilanlarından da anlaşılacağı üzere benim davetimle toplanmıştır yoksa yazınızda kastedilmek istendiği gibi başka sebeplerle toplanmış bir kongreye katılmış olmaktığım hiç bir zaman varit değildir, badehu kongreden merkez sendikanın haberi olmaması için gerekli ne gibi tedbir almışım acaba? beyin kulağına pamukmu tıkadım, yoksa kendilerini tecrit edip bütün dünya ile irtibatlarını kesmişim. Ne büyük kuvvet ve kudrete sahipmişimde haberim yokmuş. Ali bey bir genel kurul kongresinin hele böyle yakın ve ilgili bir muhitten gizlenilmesi için bir çare tasavvur buyurabiliyorlar ise lütfen banada öğretsinler pek merak ettim doğrusu.

2) Kongrede yapılan seçimde gerekli taktikle başkanlığa gelmeyi sağladığımı iddia ediyorsunuz Ali bey. Meşhur kelâmdır KİŞİYİ NASIL BİLİRSİN KENDİM GİBİ, demiş her halde zatualileriniz her zaman böyle taktik ile işbaşına geliyorsunuz ki «gerekli taktik» tabirini kullanmışsınız. Benim bildiğim seçimde ise her üyenin bir rey vardır. Bu sebeple düşünmeden ortaya attığınız bu iddianızı ispat ve hesabını vermeniz için gerekli kanuni yollarabaz vurmaya hem kendi şahsi ve hemde içinde bulunduğum cemiyetin şeref ve haysiyetini korumak bakımından mecbur olduğumu teessüfle hatırlattım. Birde benim başkan seçildikten dört gün sonra istifa ettiğimi söylüyorsunuz rica ederim bu derece uydurma olurmu? ben başkan seçildiğimden on bir gün sonra 14/Haziran 1962 tarih (4) sayılı oturumunda surf kendi arzumu kuruldandan itimat

reyi istedim ve yeniden tam titimat aldım bu husus rey pusulaları ve karar defterindeki kayıtlarla sabittir.

3) Yazınızda Merkez olarak bana yazı yazıp hesap istediğinizi ve 23 hazirana kadar merkez defterleri, evrakları teslim etmem gerektiğini bildirdiğinizi iddia ediyorsunuz hangi yazıyla hangi zimmetle bildirilmiştir bu, yoksa blöfle iş yürüteceğinizi sanıyorsanız aldanyorsunuz Ali bey.

O gün bir iki saat daha bekleyerek saat (6) dan sonra bizimle görüşebilirsiniz hiç değilse aldığımız defter ve evrakları tesbit eder ve mühürlerde öyle alırdınız. Vay nice senelerin sendikacısı ve koskoca bir teşkilâtın başkanı Ali bey bunu dahi akıl edemediniz değilmi.

O derece şaşırmissiniz ki benden 23 Haziranda defterleri getirmeliğimi isteyen yazı yazdığınızı iddia ederken 9) haziranda defter ve hesapları alıp gittiğinizi ya unutuyor ve ya kendi durumunuzu kurtarmak için her halde bazı kimseleri kandırmaya çalışıyorsunuz gibi geliyor bana. Son olarak umumî efkâra ve ilgili sendikaların bütün üye ve idarecilerine şunu bildiririm ki benim ne merkez sendikaya ne kendi sendikaya ve nede allaha hesap vermekten korkum yoktur. Ancak ortada alınmış bir genel kurul kararı mevcuttur ve bunda Şube üyeleri topluca hesaplarını yeni sendika idare kuruluna verilmemesi kararını almışlardır. Bu sebeble hesapları Ali Akın beyinde hazır bulunacakları 14/ Temmuz 1962 Cumartesi günü Cam Sanayii İşçileri Sendikasının Gebze merkezinde yapılacak normal idare kurulu toplantısında vereceğim kendilerinden ricam 16/Haziran 1962 günü yaptığım gibi söz veripte hesap almaya gelmezlik etmesinler.

Saygılarıma
Çayırova Cam Sanayii İşçileri
Sendika Başkanı
Osman Şenol

Çubuklu Şube Yöneticileri Belli oldu

Türkiye Şişe ve Cam İşçileri Sendikası Çubuklu Şubesi Kongresi yapılmış ve yeni yöneticiler seçilmiştir. Neticede Başkanlığa Mehmet Abalı, Başkan Vekillğine Hasan Ankara, Sekreterliğe Şevki Bilgin, Muhâsibliğe Lütfi Abalı, Veznedarlığa Bayram Aydın, üyeliklere de Sabri Kurt, Remzi Gökçe getirilmiştir.

Yedek üyeler şunlardır:
Kenan Günay, Cemil Yalman, Enver Musa.

Hepsine başarılar dileriz.

GOOD-YEAR FABRİKASI AMERİKAYA ŞİKÂyet EDİLDİ

Şehrimizde faaliyette bulunan Good-Year Lâstik Fabrikasında sendikacılara ve işçi haklarına karşı takip edilen tutumu Lâstik-İş Sendikasına ele alınmış ve bazı teşebbüslere geçilmiştir. Ancak İşvereninin tutumu değişmeyince Lâstik-İş durumu Amerika Lâstik Mantar Linoleum ve Plâstik İşçileri Birliği Başkanlığına şikâyet etmiştir. Bu teşekkülün Uluslararası Başkanı George Burdon'dan gelen yazıda: «Good-Year Lâstik Fabrikasındaki Türk işçilerinin ücretli yıllık izin konusunda idare ile sendika arasındaki anlaşmazlığın, adı geçen fabrikanın Ohio'daki Genel Müdür Muavinine bildirildiği» yazılmaktadır. Netice ilgi ile beklenmektedir.